

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica XIII. d. Înălț. Sf. Cruci (a 30 după Rusalii).

Binele ce e de făcut în Biserică și în lume.

În sfânta Evanghelie de azi cetim că s'a apfopiat de Isus — un domn oarecare — întrebându-l ce să facă — să moștenească viața vecinică. Isus a zis lui: Știi poruncile? să nu curvești, să nu omori, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstește pe tatăl tău și pe mamă-ta. Iară el a zis — aceste toate le-am păzit din tinerețile mele. Isus îi zice: încă una-ți lipsește: toate câte ai le vinde, și dă săracilor, și vei avea comoară în ceru, și vino după mine. — Iară el auzind acestea s'a întristat, că era bogat foarte. Văzându-l pe el Isus, că s'a întristat, a zis: Cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au bani. Că mai lesne este cămiliu prin urechia aceluia a trece, decât bogatului a intra întru împărăția lui Dumnezeu. — Iară cei ce auziseră acestea, au zis: Dară cine se poate mântui? El a zis: Cele ce nu sunt cu puțință la oameni, sunt cu puțință la Dumnezeu.

Ca să dobândim viața de veci — de am fi cât de bogați — o putem dobândi — împlinind poruncile dumnezeiești legi. — În urma acestor porunci — fiecare om are datorințe față de ceilalți oameni, între cari cea dintâi datorință este să-l iubească și să-l ajute — cât e cu puțință, ca să dobândească viața de veci, cea fericită. — Dacă Dumnezeu dăruiește la o samă de inși avere mai mare — decât la alții, ori alte daruri deosebite, aceasta o face Dumnezeu — ca să fie celui bogat și dăruit — spre folosul de obște a tuturor membrilor, mădulărilor cari alcătuiesc trupul tainic al lui Isus, care

este Biserica, societatea credincioșilor. — Biserica este aceea, care dă viață sufletelor, fiecare suflet trebuie să conlucre la viața Bisericii și să facă ca aceea să se lăfască și să înflorească frumoasă și mărită. — Câtă cinste au făcut Bisericii bărbații apostolici, preoții zeloși, fecioarele curate și neîntinate, mucenici cei tari și neînvingi, nebiruiți, călugării și sihastrii, pustnicii, și toți drepții! Ei sunt ca tot atâtea raze în jurul Bisericii, cari sunt o dovadă lămurită că Biserica este sfântă, dumnezească, vrednică de toată iubirea. — Însă lucrul nu e săvârșit, ci trebuie să se săvârșască tot mereu prin nouă străluciri — ce i le dau și trebuie să le dea Bisericii până la sfârșitul veacurilor noi drepti, noi sfinți, noi apostoli, noi mucenici, noi îngeri de curățenie... Mulți fii ai sfintei Bisericii — nu-i dau strălucire, nu-i fac cinste, ci o vatămă prin viața lor păcătoasă, prin năravuri urite, și trăesc de tot nepăsători față de mărirea Maicii lor celei sfinte și mari... Ce felii de fii suntem noi — ai Bisericii... Cum împlinim poruncile ei, poruncile lui Dumnezeu?...

* * *

Pe lângă Biserica-maică — la a cărei strălucire și mărire trebuie să lucrăm — mai este o altă biserică, căreia fiecare creștin îi poate face bine, și trebuie să-i facă numai bine; și este aceea, pe carea sf. Pavel o numește biserică domestică, de casă, adică familia sau casa fiecăruia. — Locuțiile fiecărei familie creștinești ar trebui să fie tot atâtea mici biserici, așa erau familiile în veacurile cele de aur ale creștinismului — și sunt și astăzi așa multe familii neînveninate de duhul lumii. — Sfintele icoane atârinate pe pereți, apă sfințită, mici altarii cucernice — ridicate în

onoarea Preacuratei Vergure Maria — erau și sunt și azi în multe familii — podoaba casei creștine. — Rugăciunile de dimineața și de seară — zise de toți laolaltă, binecuvântarea mesei sau rugăciunile înainte și după mâncare, celirea Catehismului, a Evangheliei ori a vreunei cărți de evlavie — erau deprinderi de toată ziua și mai ales în Dumineci și sărbători. Pe multe porți ale caselor se scriau sfintele nume a lui Isus și a Mariei, și se puneau icoane sfinte. — În multe căsi, și sărace, în prăvălii — Sâmbăta se aprindea câte o lampă cu oleiu înaintea icoanei preacuratei Vergure Maria. Pentru ce oare azi nu mai sunt datini de aceste frumoase, creștinești? Pentru că azi în locul lui Dumnezeu stăpânește în multe căsi diavolul, și cî el păcatele, neînțălegerile, urile, pizma, svezile, nerânduilele!... Iată roada nefericită a lipsei lui Dumnezeu din case, destrămarea și nimicirea familiilor. Fiecare așa dară să-și socotească casa sa ca o mică bisericuță...

Dragostea creștinească n'are margini, ci ne împinge tot înainte: *Dragostea lui Hristos ne silește pe noi.* Cel ce iubește pe Dumnezeu, iubește în locul întâi Biserica, își iubește familia sa părinții și neamurile sale, apoi iese și afară din casa sa și iubește și pe deaproapele său, pe toți oamenii fără deosebire, mai ales pe cei lipsiți și săraci ori trupește ori sufletește. Și aici oh ce câmp larg se deschide pentru a face bine! Vremile de acum nu se par așa ușoare de a face bine: dimpotrivă binele e așa de rău văzut, e urgisit, încât s'ar părea că e cu neputință a se face bine. Cu toate acestea Dumnezeu în vremile cele mai rele și mai stricate a ridicat preoții cei mai sfinți, și laicii cei mai evlavioși și zeloși. Și așa și astăzi în mijlocul spinilor atâtor greșeli și atâtor păcate odrăzlesc frumoase flori cu miros de bună mireasmă, bărbați de dragoste deosebită, mângăitori și binefăcători a celor săraci și nefericiți, oglinzi de credință și a toată virtutea. Este mult rău în lume, multă stricăciune... desfrânare, dar este și mult bine. Multe și mari sunt năcazurile și durerile în lume, dar nu lipsesc mângăitori în acelea năcazuri și dureri. Cei răi și păcătoși fac multă pustiire de suflete, dar cei buni adună pentru Dumnezeu și pentru Biserica — o

mulțime de suflete bune, cucernice, cu frica lui Dumnezeu...

Să ne nizuim și noi a fi între cei buni, să facem cât de mult bine — pentru sfânta maică biserică, să facem bine în familiile noastre — și afară de familie cu cei săraci, năcăjiți...

Cuviosul Sava cel sfințit

— 5 Decembrie —

În veacurile cele dintâi a creștinătății viețuiau mulți călugări și eremiți anachoreți sau sihastri. Călugării aveau mănăstiri, în cari viețuiau laolaltă și mâncau laolaltă. Eremiții viețuiau în colibe, căsuțe sau și în peșteri, fie care deosebit și numai în duminici și în sărbători se adunau la biserică. Locuințele aceste singuratice s'au înmulțit cu vreme astfel, că erau colonii întregi și se numeau Laure. Eremiții cari locuiau deosebiți unul de altul își alegeau apoi un superior, care să fie mai mare preste dânsii. Și când de pildă se zice Laura S. Sava, se înțelege comunitatea eremiților, cari erau supuși Sf. Sava.

Numele Laura îl derivă unii de la un fluviu, iar alții dela cuvântul grecesc „laura” ce înseamnă: cale publică, căci eremiții își tocmeau chiliuțele ca și cum sunt casele pe ulițe, adică în rând. Și Sf. Sava a fost eremit și a avut chilie, adică Laura sa și fiind ales de superior, cu vreme locuințele eremiților din acel ținut s'au numit a Sfântului Sava.

Sf. Sava s'a născut în Mutalasca, o comuna mica în Capadochia, aproape de Cesarea. Taica său a fost ostaș, și când Sava era de 5 ani având a face o călătorie lungă, l'a lăsat sub îngrijirea alor doi frați ai lui, cari apoi se sfădeau între sine asupra administrării averii pruncului. Văzând aceste Sava, s'a convins deja ca prunc că averea produce sfadă și certe, în vârstă de 8 ani s'a dus la o mănăstire, în care a făcut un progres minunat atât în științe cât și în viața călugărească. În etate de 18 ani a mers la Ierusalim, a cercetat locurile cele sfinte și s'a rugat de Sf. Eutimie ca să-l primească de învățacel al său în Laura sa. Sf. Eutimie l'a trimis în mănăstirea Sf. Teoctist, sub conducerea căruia a învățat cu mare zel, încât în pietate și în răbdare a întrecut pe toți călugării. Acolo a

stătuț 17 ani. După aceea s'a dus în Laura Sf. Eutimie, unde a viețuit ca eremit 39 ani.

Vieța lui a fost atât de cuvioasă, încât văzându-o mulți s'au adunat în jurul lui, ca să învețe dela dănsul perfecțiunea creștinească. Înmulțindu-se învățăceii lui foarte, a zidit mai multe laure și mănăstiri.

L'a cercetat chiar și Patriarhul din Constantinopol și l'a trimis ca sol la împărații Anastasiu și Iustinianu și în ambele cauze a umblat cu rezultatele cele mai frumoase pentru binele bisericeii. Bunul Dumnezeu l'a invrednicit a face și minuni. A repausat în 5 Decembrie 532 în anul 93 al vieții sale.

Porunca a VII a lui Dumnezeu.

(Urmare)

* * *

Ca să dobândim iertarea altor păcate e de ajuns să ne pară rău de ele, să le spovedim înaintea preotului și să facem destul dreptății dumnezeiești prin pocăințe prin canoane și prin o hotărîre tare. Dar pentru păcatele împotriva dreptății, mai este de lipsă să se întoarcă pagubele ce s'au făcut, trebuie să se dea înapoi bunurile furate, lucrul furat: *Și de voi zice celui păcătos: cu moarte vei muri, și se va întoarce dela păcatul său, și va face judecată și dreptate, și va da înapoi zălogul, și va plăti ce a jăfuit, și va umbla întru poruncile vieții, ca să nu facă nedreptate, cu viață va fi viu și nu va muri...* Ezechiel 33. 14. 15. Sf. Pavel ne învață: *Dați dară tuturor cele cu cari sunteți datori Rom. 13. 7.* Sfântul Augustin a lăsat scris: *Nu se iartă păcatul până când nu se dă înapoi luatul, furatul, de aceea dă înapoi banul luat ori lucrul luat, și pierde-l, ca să nu-ți pierzi sufletul.*

Aceasta e o lege făcută nu de oameni, ci de Dumnezeu: Trebuie să dai înapoi, că de nu te osândești la iad. Aceasta dare înapoi nu se poate înlocui cu nimica, cu nici o faptă ori cât de bună, nici cu ajunuri posturi, rugăciuni, slujbe, pomene la săraci cum socotesc o samă de înși. Nu e un canon pus de preot care să-l poată schimba după placul lui, ori micșorâ, ori împărți. Nu, dra-

gilor mei, ci darea înapoi a lucrului furat este o faptă de dreptate, o poruncă pusă de legea firei și de legea dumnezească, cari sunt neschimbate ca și înșag voința dumnezească. Inzădar vă amăgiți și vă înșălați voi pe voi înși-vă zicând că nu puteți da înapoi că e tare greu a da înapoi... Porunca dumnezească vă spune și sună la urechie: *Ori dare înapoi, ori osândă!*

Patimile și lăcomia vor merge înainte și pentru a vă liniști conștiința tulburată vă vor face să ziceți cum zic mulți: *Voiu plăti, voiu da eu înapoi, îmi voiu face eu datorința, și așa veți amâna de pe o zi pe alta, de pe o săptămână în alta... și nu veți da înapoi de fapt... Dar să știți că iadul e plin de suflete cari au avut gânduri bune, dorințe bune, și încă mai bune ca voi; să știți că sfânta Lege alui Dumnezeu nu se îndestulește cu cugete și gânduri bune, ci voește fapte, lucruri bune, și spune neînterupt: *ori să dai înapoi, ori de nu, te osândești!* Dacă din nefericire v'ar ajunge o moarte fără de veste cum ușor se poate întâmpla, atunci ce ar fi de sufletul vostru?*

(Va urma).

Cercular către veneratul Cler din Vicariat.

Nr. 333—927 vic.

Prin aceste sunt rugați Frații Preoți, ca să binevoiască până în 15 Dec. crt. a înainta la oficiile protopopești concernente ordul orelor de cateheze în câte două exemplare.

M. on. Frați Protopopi vor avea apoi bunăvoință a subșterne câte un exemplar la Preaven. Ordinariat, iar celalalt exemplar se va trimite acestui oficiu vicarial.

Dela oficiul vicarial episcopesc român unit al Maramureșului.

Sighet, la 30 Novembre 1927.

reveritor în Hristos frate:

Ilariu Boros
vicar episcopal.

Manual de cateheze practice. Sub acest titlu a ieșit de sub tipar un op valoros menit să umple un gol adânc simțit în literatură noastră catehetică. De data aceasta avem numai volumul I. conținând în lecții metodice materialul claselor primare I. și II. pe trimestru prim al anului școlar cu un supliment de Catehizm mic corespunzător orelor de lecții practice. Autorul „Un fost păstor sufletesc-catehet” în aranjarea materiei ține cont de Planul de lecțiuni și Programa analitică a studiului Religiei gr. cat. din școlile primare, publicate de Comisia catehetică mitropolitană din Blaj. Aranjarea și distribuirea materiei, indegetările metodice dau dovadă despre experiența practică a autorului, care cu zel și iubire a muncit neobosit ani îndelungași pe acest teren. Pe cum suntem informați, materialul trimestrului II. este gata, al celui de al treilea sub lucrare. Dorim să apară cât de cu rând. Volumul I. costă 50 Lei. Se poate găsi la Librăria „Aurora” în Gherla. Onorajii cateheți îl vor folosi cu bun succes. Recomandăm acest manual cu toată căldura.

Cele mai potrivite cadouri de Crăciun.

Cărți de rugăciuni.

1. **Inchinăciunile Creștinului.** Sighet. 4 Lei.
2. **Credința Soldatului român.** Dr. Iuliu Florian Blaj. 15 Lei.
3. **Cânterețul.** Carte de rugăciuni, cu răspunsurile, dela Sf. Liturgie cu

troparele intocmit pentru tinerime. Blaj 15 Lei.

4. **Domnului să ne rugăm.** Dr. Nicolae Brinzeu Blaj. 20 Lei.

5. **Mângăieria Sufletului.** Ioan Genț. Oradea 20 Lei și 28 Lei.

6. **Cărarea Fericirii.** Gheorghe Mânzat. Cluj. 135 Lei.

7. **Mângăierea Creștinului †** Ioan Genț. 80, 140, 180, 250 Lei.

8. **Noul Testament.** Dr. Ioan Bălan Oradea. 60 Lei.

Se pot comanda la „Librăria Asociațiunii” în Sighet (Piața Unirii No. 25).

Poșta redacțiunii.

În numărul trecut (48) al organului nostru trebuia să se publice învățătura din evangelia Duminecii XIII. după înălțarea sf. cruci. În urma unei greșeli făcute la distribuția materialului s'a publicat Dumineca a X. ce urma să se întimplă în numărul de față. Suplinim omisiunea în acest număr pentru a putea reveni în corect cu Duminecile conform Tabelei pascale. Făcând aceasta rectificarea cerem scuze dela binevoitorii noștri cetitori.

Păr. d. B. Ne pare bine, că nizuința noastră a obținut plăcerea Dv. Rugăm a ne aviza, dacă Vă convine să tragem în broșură separată și tractatul, al cărui final îl dăm în numărul nostru prezent. Dacă da, ne rugăm a ne trimite și coverta. Multe salutări!

Calendar săptămânal.

4—10 Decembrie 1927.

4. **Dumineca XIII. d. In. Sf. Cruci.**
5. **Luni. C. Sava cel sfințit † 532**
6. **Mărți. Păr. Nicolae. † 327**
7. **Mercuri. P. Ambrosie. † 397.**
8. **Joi. C. Patapie.**
9. **Vineri. Zem. Sf. Ana.**
10. **Sâmbătă M. Mina, Ermogen și Eugraf.**